

Briuselis, 2022 m. liepos 1 d.
(OR. en)

10725/22

LIMITE

PECHE 234

PRANEŠIMAS

nuo:	Pirmininkaujančios valstybės narės
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Tarybos išvadų dėl naujų ES akvakultūros strateginių gairių projektas

1. 2022 m. birželio 2 d. įvykusiame Žuvininkystės politikos darbo grupės posėdyje pirmininkaujanti Prancūzija ir pirmininkausianti Čekija kartu pateikė Tarybos išvadų dėl naujų ES akvakultūros strateginių gairių projektą¹. Dokumentas buvo parengtas pirmininkausiančios Čekijos iniciatyva ir yra trijų paeiliui pirmininkaujančių valstybių narių bendradarbiavimo rezultatas. Juo siekiama užtikrinti tinkamus tolesnius veiksmus, susijusius su 2021 m. gegužės 12 d. Komisijos komunikatu „Tvaresnės ir konkurencingesnės ES akvakultūros 2021–2030 m. strateginės gairės“ (COM(2021) 236). Akvakultūros vaidmens stiprinimas yra vienas iš pagrindinių Čekijos pirmininkavimo prioritetų, o šiose Tarybos išvadose nurodyti pagrindiniai su ES akvakultūra susiję uždaviniai, kuriuos reikia išspręsti, ir jos pagrindiniai elementai, kuriuos reikia išplėtoti ateityje.

¹ Dok. ST 9485/22.

2. Žuvininkystės politikos darbo grupė surengė diskusijas dėl pirmos projekto redakcijos, o per kitas dienas kai kurios delegacijos pateikė rašytinių komentarų. Birželio 23 d. ir birželio 30 d. įvykusiuose kituose darbo grupės posėdžiuose buvo pateiktos ir aptartos dar dvi teksto redakcijos². Galutinė projekto redakcija³ buvo pateikta rašytinėms konsultacijoms, o liepos 1 d. – patvirtinta.
3. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, Nuolatinių atstovų komiteto prašoma:
- apsvarstyti šio pranešimo priede išdėstytas Tarybos išvadas;
 - patvirtinti susitarimą dėl jų teksto; ir
 - pasiūlyti Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybai 2022 m. liepos 18 d. įvyksiančiame posėdyje pasikeisti nuomonėmis ir priimti Tarybos išvadas, kurios išdėstytos šio pranešimo priede.

² Dok. ST 9485/1/22 REV 1, dok. ST 9485/2/22 REV 2.

³ Dok. ST 9485/3/22 REV 3

**TARYBOS IŠVADŲ DĖL NAUJŲ ES AKVAKULTŪROS STRATEGINIŲ GAIRIŲ
PROJEKTAS**

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

- A. atsižvelgdama į 2021 m. gegužės 12 d. Komisijos komunikatą „Tvaresnės ir konkurencingesnės ES akvakultūros 2021–2030 m. strateginės gairės“ (COM(2021) 236),
 - B. atsižvelgdama į 2021 m. kovo 25 d. Komisijos komunikatą „Ekologinės gamybos plėtros veiksmų planas“ (COM(2021) 141),
 - C. atsižvelgdama į 2021 m. liepos 19 d. Tarybos išvadas dėl ekologinės gamybos plėtros veiksmų plano,
 - D. atsižvelgdama į 2019 m. gruodžio 11 d. Komisijos komunikatą „Europos žaliasis kursas“ (COM(2019) 640),
 - E. atsižvelgdama į 2020 m. gegužės 20 d. Komisijos komunikatą „Sąžininga, sveika ir aplinkai palanki maisto sistema pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo“ (COM(2020) 381),
 - F. atsižvelgdama į 2020 m. spalio 19 d. Tarybos išvadas dėl strategijos „Nuo ūkio iki stalo“,
 - G. atsižvelgdama į 2020 m. gegužės 20 d. Komisijos komunikatą „2030 m. ES biologinės įvairovės strategija. Gamtos gražinimas į savo gyvenimą“ (COM(2020) 380),
 - H. atsižvelgdama į 2020 m. spalio 23 d. Tarybos išvadas „Biologinė įvairovė. Būtinybė skubiai imtis veiksmų“,
- 1) **PALANKIAI VERTINA** Europos Komisijos dokumentą „Tvaresnės ir konkurencingesnės ES akvakultūros 2021–2030 m. strateginės gairės“ (toliau – Akvakultūros gairės) ir **PRISIJUNGIA** prie bendros tolesnio akvakultūros plėtojimo Europos Sąjungoje vizijos.

- 2) **PRITARIA** tikslui sukurti tvarų, atsparų ir konkurencingą jūrų ir gėlo vandens akvakultūros sektorių ir **PABRĖŽIA**, kad norint pasiekti šį tikslą, jam turi būti suteiktas atitinkamas didelis prioritetas. Tai ypač svarbu siekiant užtikrinti maistingo, sveiko bei saugaus maisto tiekimą ir sumažinti didelę ES priklausomybę nuo žuvininkystės ir akvakultūros produktų importo. Tuo pačiu metu tai suteikia ekonominių galimybių bei sukuria darbo vietas ir yra puikus pasaulinio perėjimo prie tvarių maisto sistemų pavyzdys.
- 3) **ATKREIPIA DĖMESĮ** į tai, kad įgyvendinant Akvakultūros gaires reikės intensyvaus visų atitinkamų suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimo, **PRITARIA** Komisijos numatytiems veiksams koordinavimo, techninės paramos bei gairių srityse ir **PRIMENA**, kad reikia visada atsižvelgti į kiekvienos rūšies akvakultūros sistemos – tiek jūrų, tiek gėlo vandens – ypatumus.
- 4) **PRITARIA IR PABRĖŽIA**, kad visose akvakultūros sektoriaus dalyse reikia praktiškai įgyvendinti mokslo pasiekimus pasitelkiant taikomuosius mokslinius tyrimus bei inovacijas tiek nacionaliniu, tiek tarptautiniu lygmenimis.
- 5) **ATKREIPIA DĖMESĮ** į tai, kad, norint užtikrinti akvakultūros sektoriaus augimą, atsparumą ir konkurencingumą, turi būti suteikta prieiga prie akvakultūrai tinkamų teritorijų, ypač vandens bestuburių ir jūrų žuvų auginimui, ir užtikrintas geros kokybės vanduo. **PRITARIA** Komisijos raginimui prireikus peržiūrėti ir racionalizuoti reglamentavimo bei administracinę sistemą, be kita ko, dalijantis geriausios administracinių procedūrų praktikos pavyzdžiais, kaip numatyta Akvakultūros gairių priede.
- 6) **MANO**, kad turėtų būti toliau tyrinėjama, kaip jūrinė akvakultūra sąveikauja su kita veikla, pavyzdžiui, atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamyba (t. y. jūros vėjo elektrinių parkais), o tarp valstybių narių turėtų būti keičiamasi geriausios praktikos pavyzdžiais.
- 7) **PAŽYMI**, kad prieiga prie vandenių ir galimybė pagal taikomą teisę pašalinti panaudotą vandenį yra pagrindiniai bet kurios ekonomiškai tvarios akvakultūros veiklos reikalavimai. Tuo pačiu metu **AKCENTUOJA**, kad didelė akvakultūros sektoriaus dalis susiduria su iššūkiu – net taikant geriausius turimus metodus negalima visiškai išvengti tam tikrų maisto medžiagų, pvz., azoto ar fosforo, patekimo į vandenį.

- 8) **RAGINA** Komisiją pateikti pasiūlymą, kad būtų pagerintas tikslo užtikrinti tvaraus akvakultūros sektoriaus augimą Europos Sąjungoje ir ES aplinkos teisės aktų, įskaitant visų pirma Vandens pagrindų direktyvą, suderinamumas.
- 9) **ATKREIPIA DĖMESĮ** į tai, kad akvakultūros sektoriaus kilmės biogeninės medžiagos gali būti naudojamos kaip trąšos arba biodujų gamybai, jei tenkinamos kitos teisės aktų sąlygos. Tačiau reikalingi papildomi moksliniai tyrimai ir jų novatoriškas įgyvendinimas.
- 10) Susirūpinusi **PAŽYMI**, kad pastaraisiais metais augančios plėšrūnų, visų pirma, saugomų rūšių, pavyzdžiui, kormoranų ir ūdrų, populiacijos akvakultūros veiklos vykdytojams tapo dideliu iššūkiu. **PABRĖŽIA** tai, kad daugelyje regionų padaryta žala yra tokia didelė, kad įmonės nebėra ekonomiškai perspektyvios, o tik kompensavimas už plėšrūnų padarytus nuostolius nėra tvarus ekonominiu požiūriu. **AKCENTUOJA**, kad šis klausimas yra dar viena kliūtis, trukdanti akvakultūros sektoriaus augimui, dėl kurios sumažėja jo tvarumas ir ekonominis perspektyvumas, taip pat sunaikinami pragyvenimo šaltiniai, kurie daugelyje regionų priklauso nuo akvakultūros veiklos. **PRIMYGTINAI RAGINA** Komisiją laiku nustatyti veiksmingas ir efektyvias ES masto valdymo priemones, kuriomis būtų užkirstas kelias žalai, kurią daro plėšrūnai, darantys neigiamą poveikį akvakultūrai, arba kuriomis tokia žala būtų sumažinta.
- 11) **PABRĖŽIA**, kad gerinant akvakultūros veiklos rezultatus, susijusius su aplinka ir gyvūnų gerove, ir nustatant plataus užmojo tikslus, taip pat būtina užtikrinti akvakultūros įmonių ekonominį ir socialinį stabilumą ir plėtrą, taip pat užtikrinti parduodamų produktų saugą.
- 12) **PRITARIA** tam, kad reikia plėtoti naujus gėlo vandens ir jūrų akvakultūros metodus, ypač tuos, kurių poveikis aplinkai yra nedidelis, pavyzdžiui, integruotą multitrofinę akvakultūrą, recirkuliacines akvakultūros sistemas, dumblių auginimą ir akvaponiką.
- 13) **PRITARIA** tam, kad būtų stiprinamas aplinkosauginis, socioekonominis ir istorinis akvakultūros vaidmuo, nes ji yra vienas iš veiksmingiausių gyvūninių baltymų šaltinių, įskaitant jos indėlį švelninant klimato kaitą.

- 14) **PABRĖŽIA**, kad tolesni ES akvakultūros aplinkosauginio veiksmingumo didinimo veiksmai apima ekologinės akvakultūros sektoriaus augimą, kaip numatyta strategijoje „Nuo ūkio iki stalo“ ir Ekologinės gamybos plėtros veiksmų plane. Tačiau **AKCENTUOJA**, kad norint imtis būtinų priemonių šiam tikslui pasiekti reikia atlikti išsamią dabartinės padėties analizę ir įvertinti kliūtis, trukdančias plėtoti ekologinę akvakultūrą. Todėl **PRAŠO** Komisijos apsvarstyti galimybę pasiūlyti iš dalies pakeisti Reglamentą (ES) 2018/848 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo, pagal kurį šiuo metu tik labai griežtomis sąlygomis leidžiama sertifikuoti vandens bestuburių ir žuvų auginimą kaip ekologišką.
- 15) **ATKREIPIA DĖMESĮ** į tai, kad kai kurių gėlavandenių, jūrinių ir kitų akvakultūros sistemų aplinkosauginis veiksmingumas yra didesnis. Tačiau šiuo metu nėra ES lygmens sistemos, pagal kurią būtų ženklinami ar sertifikuojami tvarūs produktai, ir nėra nustatytos sąlygos, pagal kurias pirmenybė būtų teikiama šių rūšių akvakultūrai, net jei aplinkosauginis veiksmingumas yra didelis. Šiuo atžvilgiu **PRAŠO** Komisijos pasiūlyti sukurti skaidrią ES sistemą, pagal kurią būtų pripažįstamas augintojų akvakultūros valdymas, kuris yra tausojantis aplinką ir (arba) kuriuo sudaromos sąlygos teikti papildomas ekosistemines paslaugas, ir už jį būtų atlyginama. Ypač svarbu skatinti augintojus siekti geresnių akvakultūros aplinkosauginių ir socioekonominių rezultatų. Labai svarbu užtikrinti, kad šiai veiklai būtų taikoma ilgalaikė paramos sistema.
- 16) **PRITARIA** tam, kad reikia nacionaliniu lygmeniu parengti šio sektoriaus prisitaikymo prie klimato kaitos strategijas, grindžiamas patikimiausiomis mokslinėmis rekomendacijomis.
- 17) **ATKREIPIA DĖMESĮ** į tai, kad nustatant ir stebint aplinkos kokybės ir žuvų gerovės rodiklius labai svarbu naudoti turimus duomenis. Būtina vengti, kad pernelyg nepadidėtų administracinė duomenų rinkimo našta.
- 18) **PRITARIA** Komisijos planams skatinti ES akvakultūrą, nes tai padės vartotojams pagrįstai pasirinkti tvarius Europos akvakultūros produktus, ir **PABRĖŽIA**, kad valstybės narės atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant plačią ES masto kampanijos apie ES akvakultūrą rezultatų sklaidą. **REKOMENDUOJA** didinti vartotojų informuotumą apie visą jūrų ir gėlo vandens akvakultūros naudą, ypač naudą aplinkai, visuomenei ir klimatui.

- 19) **RAGINA** supaprastinti ir nustatyti konkrečias duomenų rinkimo akvakultūros sektoriuje sąlygas, visų pirma suderinant ES duomenų rinkimo sistemą ir ES statistikos teisę, atsižvelgiant į įvairias akvakultūros sistemas. **PALANKIAI VERTINA** administracinių procesų, susijusių su šių duomenų perdavimu ir dalijimusi jais, supaprastinimą.
- 20) **ŽINO** apie infekcinių ligų, kurios yra labai rimtas akvakultūros produkcijos suvaržymas, keliamus pavojus. Todėl **PALANKIAI VERTINA** tai, kad plėtojama geriausia ligų valdymo praktika, atitinkanti ES ir valstybių narių kovos su atsparumu antimikrobinėms medžiagoms veiksmų stiprinimo strategiją (konceptiją „Viena sveikata“), taip pat gerąją ūkininkavimo praktiką, kurioje gyvūnų gerovei turėtų tekti labai svarbus vaidmuo. **PRITARIA** tam, kad ES valstybėse narėse būtų toliau taikoma ir racionalizuota ligų priežiūra ir pranešimas apie jas. **PABRĖŽIA** esamų bei naujų patogenų ir tinkamų bei veiksmingų vaistų ir gydymo būdų siekiant užtikrinti kultivuojamų organizmų sveikatą ir gerovę mokslinių tyrimų svarbą. Taip pat **PABRĖŽIA**, kad reikalingi intensyvesnio ligoms atsparių ir gagesnių ūkiuose auginamų žuvų rūšių veisimo moksliniai tyrimai.
-